

Expunere de motive

Constituția României recunoaște dreptul fiecărui cetățean al țării „la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic”(art.35, alin. 1), iar statul român se obligă să asigure cadrul legislativ în vederea realizării acestuia(art. 35, alin.2).

Directivele Uniunii Europene (nr. 85/337/CEE; nr. 97/11/CE; nr. 2001/42/CE; nr. 80/68/CEE și nr. 92/43/ EEC) asigură menținerea unui mediu nepoluant. În conformitate cu art. 174, alin. 3 din Tratatul Consiliul European, în elaborarea politicii în domeniul protecției mediului, Uniunea Europeană acordă un rol important „menținerii calității mediului“, în special prin introducerea unor măsuri preventive. Guvernul României a transpus în legislația noastră o serie din aceste prevederi ale Uniunii Europene (H. G. nr. 918/ 2002; H. G. nr. 347/2003; H. G. nr. 1076/ 2004 și H. G. nr. 351/ 2005), iar altele au fost adoptate de către Parlamentul României(Legea nr. 451/ 2001; Legea nr. 462/ 2001 și Legea nr. 360/ 2003).

Cianurile se regăsesc în mediu sub formă de compuși simpli și complecși. Cei mai toxici sunt: acidul cianhidric și sărurile de potasiu sau de sodiu ale acestuia. Cianura prezintă în cantitate mare în apă sau în sol nu poate fi transformată de microorganisme în elemente mai puțin nocive, din contră, cianura distruge microorganismele și trece nemodificată în apa subterană. Riscurile de contaminare sunt foarte mari în timpul transportului, depozitării și utilizării cianurii.

Cianura are efecte ireversibile și asupra organismului uman. Cianura poate ajunge în organism prin căile respiratorii, prin piele sau prin înghițire. Ca atare, orice contact cu apa sau aerul contaminate cu cianură este deosebit

de periculos. Dacă această otravă este inspirată, căile respiratorii sunt arse. Atunci când dozele sunt mai mari, persoana otrăvită ajunge în comă sau se zbate în convulsii. Moartea prin sufocare are loc în câteva minute.

În minerit cianura se folosește la obținerea aurului și argintului. Cu ajutorul cianurii aproape 100% din metalele prețioase pot fi extrase din rocile care conțin metalele în cauză. Minereurile sunt tratate cu o soluție de cianură în bazine uriașe. După extragerea metalului prețios, soluția contaminată cu cianură și cu o cantitate mare de metale grele este depozitată în iazuri de steril mari. Reziduurile formate în urma activităților de extragere a metalelor prețioase reprezintă o amenințare serioasă pentru om și mediu.

Declarația de la Berlin a Parlamentului german, din 10 octombrie 2001, scoate în evidență câteva lucruri importante: „...Cercetările științifice serioase întreprinse în ultima vreme au dovedit, fără dubii, că producția de aur obținută prin metoda cianurii în mediu deschis poate conduce la distrugerea ireversibilă a ecosistemelor...Potrivit legislației din Germania și Uniunea Europeană, a Directivei 91/ 689/ CE, nici o agenție guvernamentală nu poate autoriza exploatarea aurului prin flotație de cianuri în spațiu deschis“.

Printr-un act emis de Senatul și Camera Deputaților din Republica Cehă, în luna august 2001, se interzice producția de aur prin flotație de cianură.

O legislație asemănătoare există în Turcia și în statele americane Montana și Wisconsin.

La începutul lunii aprilie 2002, Înalta Curte de Justiție din Grecia a dat o lege care interzice derularea unui proiect ce implica folosirea cianurii în procesul tehnologic.

Poluarea mediului care a avut loc la uzina de procesare a aurului „Aurul“ din Baia Mare, în ianuarie 2000, a produs reacții nefavorabile pe plan internațional, promovându-se și procese împotriva statului român.

În contextul în care România a devenit membră a Uniunii Europene se impune modificarea legislației naționale în sensul de a preîntâmpina orice posibilitate de a afecta dreptul la un mediu sănătos al cetățenilor români. Prin prezenta inițiativă legislativă se dorește crearea unui habitat de siguranță în industria minieră, prin excluderea folosirii cianurii în exploatarea și prelucrarea minereurilor.

În prezent, în industria minieră din România există 4 companii care folosesc cianura: S. C. Transgold S.A, UP SASAR- Baia Mare, Preparația Minieră Baia de Arieș și Exploatarea Minieră Baia Borșa. Întrucât aceste societăți se află în procedură de lichidare, adoptarea prezentei legi nu va avea efecte sociale și economice negative.

Față de cele prezentate, a fost elaborată prezenta propunere legislativă, pe care o supunem Parlamentului spre aprobare.

INIȚIATORI:

Senator Eckstein-Kovács Péter

Senator Funar Gheorghe

